



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Milana Podhrázkého a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **I. P.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Škroupova 1760/18, Plzeň, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 5. 2016, čj. DSH/6759/16, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 17. 4. 2019, čj. 57 A 70/2016-178,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Magistrátu města Plzně ze dne 10. 2. 2016, čj. MMP/030625/16, byl žalobce (dále „stěžovatel“) uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 125f odst. 1 zák. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů (zákon o silničním provozu). Měl se jej dopustit tím, že jako provozovatel vozidla nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Blíže nezjištěný řidič se dopustil přestupku tím, že překročil dne 7. 5. 2015 v obci nejvyšší povolenou rychlost 50 km/h nejméně o 18 km/h. Za správní delikt byla stěžovateli uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení. Proti rozhodnutí podal odvolání, o kterém žalovaný

rozhodl v záhlaví uvedeným rozhodnutím tak, že jej zamítl a potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného se stěžovatel bránil žalobou podanou ke Krajskému soudu v Plzni, který ji rozsudkem ze dne 29. 5. 2017, čj. 57 A 70/2016-32, zamítl. Tento rozsudek však k podané kasační stížnosti zrušil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 28. 8. 2018, čj. 9 As 180/2017-53. Krajský soud o žalobě rozhodl znovu rozsudkem ze dne 5. 10. 2018, čj. 57 A 70/2016-106, který Nejvyšší správní soud opět zrušil rozsudkem ze dne 13. 2. 2019, čj. 8 As 341/2018-45. Krajský soud o žalobě rozhodl znovu rozsudkem uvedeným v záhlaví, kterým žalobu stěžovatele opětovně zamítl. Proti tomuto rozsudku se stěžovatel brání nyní podanou kasační stížností.

[3] Ve vztahu k námitce nedostatečného popsání místa spáchání přestupku krajský soud v napadeném rozsudku uvedl, že správní orgán vycházel z předpokladu, že v místě spáchání přestupku platila obecná úprava nejvyšší dovolené rychlosti v obci. Správní orgán nemusel prokazovat negativní skutečnost spočívající v tom, že v místě spáchání nebylo osazeno dopravní značení, které by stanovilo vyšší dovolenou rychlost. Bylo na stěžovateli, aby tento argument vznesl a náležitě doložil. Teprve za takových okolností by bylo povinností správního orgánu se takovou okolností blíže zabývat a vést tímto směrem i podrobnější dokazování. Tvzení stěžovatele byla však pouze obecná, na úrovni domněnek a spekulací. Krajský soud připomněl závěr Nejvyššího správního soudu vyslovený v prvním zrušujícím rozsudku sp. zn. 9 As 180/2017, dle kterého u úsekového měření nelze určit jeden konkrétní bod spáchání protiprávního jednání, nýbrž je zjištěno v celém měřeném úseku.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Stěžovatel v kasační stížnosti namítal, že se správní orgán vůbec nezabýval dokazováním nejvyšší dovolené rychlosti. Nemohla mu vzniknout pochybnost o tom, že v místě měření byla rychlost upravena jinak, neboť z výroku rozhodnutí nelze zjistit, kde přesně bylo měřeno. Pokud není určeno místo protiprávního jednání, nelze přezkoumat, zda v daném úseku nebyla zvýšena povolená rychlost na 70 km/h. Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 9 As 180/2017 uvedl, že *„za předpokladu prokázání jednotné úpravy nejvyšší povolené rychlosti v předmětné ulici, bylo v dané věci místo spáchání protiprávního jednání popsáno dostatečně konkrétně“*. Správní orgán se tímto nicméně nezabýval. Pouze tvrdí, že v úseku ulice Plaská, kde bylo měřeno, platila obecná úprava rychlosti 50 km/h, nespecifikuje však, v jakém úseku ulice Plaská bylo měřeno, ani nedokazuje (a ve správním řízení ani nezjišťoval, ani netvrdil), že by rychlostní limit 50 km/h platil v celé délce ulice Plaská. Ulice Plaská přitom není jedna ulice, ale jsou to tři různé ulice. Jedna z ulic je ve čtyřproudém uspořádání s chybějící zástavbou, kde standardně bývá rychlost upravena na 70 km/h.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud se nejdříve zabýval přípustností podané kasační stížnosti ve smyslu § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., jelikož jde v pořadí o třetí podanou kasační stížnost v dané věci (bod [2] tohoto rozsudku). Pravým smyslem uvedeného ustanovení je zamezit

pokračování

tomu, aby se Nejvyšší správní soud musel zabývat znovu věcí, u které již svůj právní názor vyslovil, a tímto právním názorem se krajský soud řídil. Ostatně i soud je svým předchozím vysloveným právním názorem vázán, jestliže rozhoduje za jinak nezměněných poměrů v téže věci o kasační stížnosti proti novému rozhodnutí krajského soudu. K výkladu uvedeného ustanovení se vyslovil rozšířený senát v usnesení ze dne 22. 3. 2011, čj. 1 As 79/2009-165, č. 2365/2011 Sb. NSS, ve kterém uvedl: *„Ze zákazu opakované kasační stížnosti judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu dovodila nad rámec doslovného znění § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. výjimky, jejichž respektování znamená dodržení smyslu a účelu rozhodování Nejvyššího správního soudu. Dospěla k závěru, že toto ustanovení nelze vztáhnout zejména na případy, kdy Nejvyšší správní soud vytýká nižšímu správnímu soudu procesní pochybení nebo nedostatečně zjištěný skutkový stav, případně nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Odmítnutí kasační stížnosti za tohoto procesního stavu by znamenalo odmítnutí věcného přezkumu rozhodnutí z pohledu aplikace hmotného práva. [...] Lze tedy shrnout, že ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. limituje přípustnost kasační stížnosti ve vztahu k otázkám již dříve v téže věci Nejvyšším správním soudem závazně posouzeným.“* První rozhodnutí krajského soudu bylo ke kasační stížnosti stěžovatele Nejvyšším správním soudem zrušeno z důvodu nepřezkoumatelnosti, protože vycházel z podkladů, které neprovedl jako důkaz. Druhý rozsudek byl zrušen z procesních důvodů, jelikož krajský soud rozhodl bez jednání, aniž by s tím účastníci vyslovili souhlas. Tyto dva důvody odpovídají výjimkám, které dovedl rozšířený senát, proto je kasační stížnost přípustná.

[6] Místo spáchání protiprávního činu bylo v prvostupňovém správním rozhodnutí vymezeno následovně: *„bylo zjištěno, že dne 7. 5. 2015 v 18:11:14 hodin v Plzni, na vozovce pozemní komunikace Plaské ulice, ve směru jízdy z centra města“*. Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 9 As 180/2017 k tomu uvedl, že *„překročení nejvyšší povolené rychlosti bylo zjištěno na úseku ulice Plaská v délce 530,2 m na základě úsekového měření. Z podstaty úsekového měření je zřejmé, že nelze určit jeden konkrétní bod spáchání protiprávního jednání, nýbrž je zjištěno v celém měřeném úseku.“* Uzavřel, že *„za předpokladu prokázání jednotné úpravy nejvyšší povolené rychlosti v předmětné ulici, bylo v dané věci místo spáchání protiprávního jednání popsáno dostatečně konkrétně.“* V nyní posuzované věci není fakticky sporná otázka, zda bylo dostatečně konkrétně vymezeno místo spáchání přestupku, jak se v kasační stížnosti stěžovatel snaží tvrdit. Sporné je totiž to, zda na ulici Plaská byla jednotně stanovená maximální povolená rychlost jízdy, jelikož stěžovatel v žalobě namítal, že místo přestupku není jednoznačně určeno právě vzhledem k tomu, že na dané ulici je více úseků s jinými povolenými rychlostmi. Stěžovatel tak primárně namítá, že správní orgán dospěl k nesprávnému skutkovému zjištění. Nesprávně vymezené místo je pak až důsledek těchto zjištěných skutečností.

[7] Krajský soud v napadeném rozsudku uvedl, že v soudním i správním řízení byla stěžovatelova tvrzení obecná, na úrovni domněnek a spekulací. Bylo na něm, aby vznesl a náležitě doložil tvrzení, dle kterého na ulici Plaská byly rozdílně stanovené maximální povolené rychlosti.

[8] Nejvyšší správní soud ze správního spisu zjistil, že ve správním řízení stěžovatel podal pouze blanketní odvolání, které následně doplnil o námitku, že se nekonalo ústní jednání a že správní orgán neměl zahajovat řízení, jelikož přestupek měl být řešen

s konkrétní osobou přestupce, která mu byla známá. O nepřesném vymezení místa spáchání přestupku či o vyšší povolené rychlosti na některém úseku ulice Plaská nic netvrdil. Již z oznámení o zahájení řízení o správním deliktu se však dozvěděl, kde mělo být protiprávní jednání spácháno, kdy, jakou rychlosti měl přestupce jet a o kolik překročil povolenou rychlost. Stěžovatel tak měl dostatek informací i prostoru, aby namítal, že na ulici Plaská jsou úseky s rozdílnými povolenými maximálními rychlostmi. Z výroku prvostupňového rozhodnutí se stěžovatel dozvěděl vymezení místa spáchání přestupku, proto již v odvolání mohl tvrdit, že místo není vymezeno určitě právě s ohledem na údajně rozdílné rychlosti. Jak již bylo uvedeno, toto stěžovatel neučinil. Až v žalobě namítal, že místo spáchání přestupku není vymezeno určitě, jelikož na ulici Plaská jsou i úseky, kde je nejvyšší povolená rychlost stanovena na 70 km/h.

[9] Za situace, že ve správním řízení není výslovně zpochybněno místo překročení nejvyšší povolené rychlosti, kterého se přestupce dopustil v obci, a účastník řízení o tomto byl vyrozuměn, neměl správní orgán povinnost dokazovat, že na daném úseku skutečně byla nejvyšší povolená rychlost 50 km/h, pokud nevznikly další pochybnosti o nejvyšší povolené rychlosti. Soud dodává, že za takovou pochybnost nelze považovat vymezení spáchání přestupku úsekem, na kterém byla rychlost měřena. Nejvyšší správní soud tak souhlasí s krajským soudem, že stěžovatel měl aktivně tuto námitku uplatnit ve správním řízení. Pokud tak neučinil, nebylo povinností správních orgánů, aby dokazovaly, jaká byla maximální povolená rychlost na daném úseku nad rámec oznámení policie o spáchání přestupku, ze kterého vyplývá, že maximální povolená rychlost byla obecně platných 50 km/h v obci. Tato rychlost je na území obce platná, pokud není místním značením stanoveno jinak (§ 18 odst. 4 zákona o silničním provozu). Tomuto názoru odpovídá i judikatura Nejvyššího správního soudu. Rozšířený senát v usnesení ze dne 2. 5. 2017, čj. 10 As 24/2015-71, č. 3577/2017 Sb. NSS, uvedl, že *„krajský soud tedy na základě žaloby přezkoumá, zda správní orgány v řízení o přestupku opatřily takovou sadu důkazů, která po provedeném zhodnocení s ohledem na povahu věci sama o sobě s dostatečnou přesvědčivostí vede k závěru, že se obviněný příslušného přestupku (skutku) dopustil, a zároveň neexistují žádné rozumné důvody k pochybám o věrohodnosti a úplnosti skutkových zjištění pro posouzení viny obviněného z přestupku.“* Žádné rozumné pochybnosti o tom, že v celém úseku ulice Plaská platí nejvyšší dovolená rychlost 50 km/hod ve správním řízení nevznikly.

[10] Stěžovatel v kasační stížnosti tvrdil, že se danou skutečností měl zabývat správní orgán. Netvrdil tedy, že by se tímto posouzením měl zabývat krajský soud, či by měl provést důkazy, které prokážou skutečnou maximální rychlost v ulici Plaská. Nejvyšší správní soud k tomu nicméně nad rámec dodává, že k této možnosti se vyjadřoval např. v rozsudku ze dne 1. 6. 2017, čj. 9 As 274/2016-37, kde dospěl k závěru, že tvrzení o osazení dopravního značení stanovující vyšší povolenou rychlost je pozitivní skutečnost, ke které žalobce musí navrhnout důkazní prostředky. Ke zpochybnění správnosti důkazů zjištěných ve správním řízení (např. oznámení o spáchání přestupku, fotodokumentace přestupku) nepostačí jakákoliv ničím nepodložená obecná tvrzení. (srov. i např. rozsudek ze dne 15. 8. 2019, čj. 10 As 36/2019-33, nebo ze dne 26. 11. 2019, čj. 1 As 39/2019-29). Nutno dodat, že stěžovatel v posuzovaném případě nenavrhoval ani v řízení před krajským soudem žádné důkazní prostředky k prokázání tvrzení, dle kterého na ulici Plaská byly i úseky s vyšší povolenou maximální rychlosti.

pokračování

IV. Závěr a náklady řízení

[11] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám nepřisvědčil, proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl.

[12] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto dle uvedených ustanovení nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení žádné náklady nad rámec jeho úřední povinnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 13. května 2021

Petr Mikeš
předseda senátu